

BØRNS
VILKÅR

En hverdag med mindre skældud

Inspirationshæfte

Skældud kan stå i vejen for gode relationer

Børn udvikler sig positivt, når de har en tæt relation til voksne med overskud til at se bagom deres adfærd og møde deres behov. Men indimellem kan vi voksne blive så pressede, irriterede eller frustrerende, at det bliver svært for os at sætte os i børnenes sted. Og så kan vi komme til at skælde ud – selv om det ikke var intentionen.

Hverken børn eller voksne bryder sig om skældud. Spørger man børnene, bliver de ofte kede af det eller bange, når de voksne skælder ud. Det kan føles "ensomt" og "skræmmende", og så påvirker det ikke kun det barn, der får skældud – det sætter spor i hele børnegruppen.

Heldigvis er der flere ting, vi voksne kan gøre for at møde børnene med et positivt blik og med et minimum af skældud. Dette hæfte er til dig, der er leder, pædagog eller på anden vis arbejder i og med dagtilbud. Her kan du bl.a. finde inspiration til, hvordan I kan forebygge skældud, og hvordan den gode relation kan genoprettes, hvis du er kommet til at skælde ud.

God fornøjelse!

Gratis forløb

Skab faglig dialog og refleksion for hele personalegruppen.

Prøv forløbet **En hverdag med mindre skældud**, hvor I bl.a. skal snakke om, hvordan I hver især ser på skældud, og hvad I sammen kan gøre for at forebygge skældud.

Find forløbet på bornsvilkar.dk/p-moder

Opsummering

Tre veje til at stoppe og forebygge skældud

Alle voksne kan komme til at skælde ud. Men heldigvis er der meget, vi voksne kan gøre for, at det ikke sker for tit. Og når vi hjælper hinanden, er der større chance for, at det lykkes.

1. Giv alle børn positiv kontakt, og se bagom barnets adfærd

Alle børn vil gerne gøre det godt og leve op til de voksnes krav og forventninger. For nogle børn er det lettere, end det er for andre. Derfor er det vigtigt, at vi husker at give alle børn positiv kontakt – og viser alle børn, at vi kan lide dem. Når et barn gør noget, som du synes er u hensigtsmæssigt, så prøv at se situationen fra barnets perspektiv. Spørg dig selv, hvilke følelser, behov og ønsker, der ligger bag det, barnet gør. Hvad prøver barnet at fortælle dig? Og hvad har barnet mest brug for, at du gør for at hjælpe og støtte?

2. Tal med dine kolleger om, hvordan I kan skælde mindre ud

Snak med hinanden om, hvordan I undgår at skælde ud, virke sure eller snakke hårdt til børnene. Hvis I er enige om, at I gerne vil skælde mindre ud, er det også lettere for jer at tale om det, når det sker. For det sker nogle gange – især hvis hverdagen er presset, og der ikke er voksne nok til at møde børnenes mange behov. Så er det vigtigt, at I får talt om, hvordan I bedst hjælper hinanden med at rumme alle børns følelser. Tal også om, hvornår I typisk kommer til at skælde ud – og undersøg, hvordan I kan skabe bedre rammer om de situationer, hvor I kan blive pressede.

3. Støt hinanden i de svære situationer

Det er et fælles ansvar at skabe trygge rammer. Aftal derfor, at I spørger ind til hinanden og tilbyder at tage over, hvis I fornemmer, at en kollega er presset. Hvis du selv mærker, at du bliver irriteret på et barn og har svært ved at bevare roen, så bed en kollega om at tage over. På den måde kan I hjælpe hinanden og sammen tage ansvar for at stoppe og forebygge skældud.

Hvad er skældud?

I Børns Vilkår ser vi det som skældud, når voksne møder børn på en negativ måde. Det kan fx være, når den voksne råber vredt ad, bebrejder eller taler nedsættende til et barn. Men det kan også være, når den voksne afviser, ignorerer eller udelukker et barn fra fællesskabet.

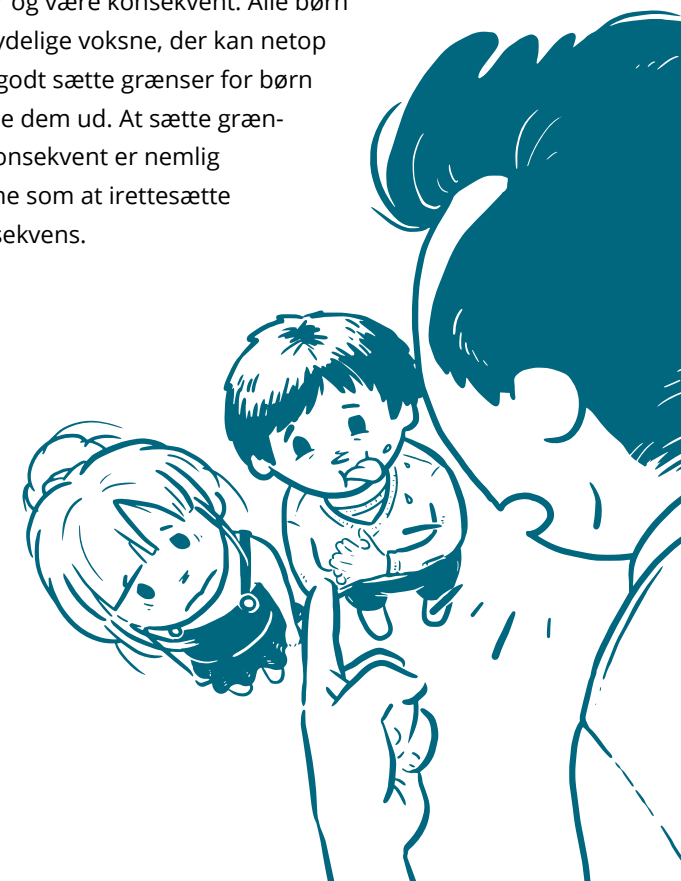
Skældud opstår typisk i situationer, hvor vi voksne bliver fanget i vores egne følelser, tanker og behov, og vi mister evnen til at sætte os ind i, hvordan barnet oplever situationen. Skældud er med andre ord, når voksne gør eller siger noget på en uvenlig måde, uden at tage hensyn til barnets følelser – og uden at hjælpe barnet videre fra den svære situation.

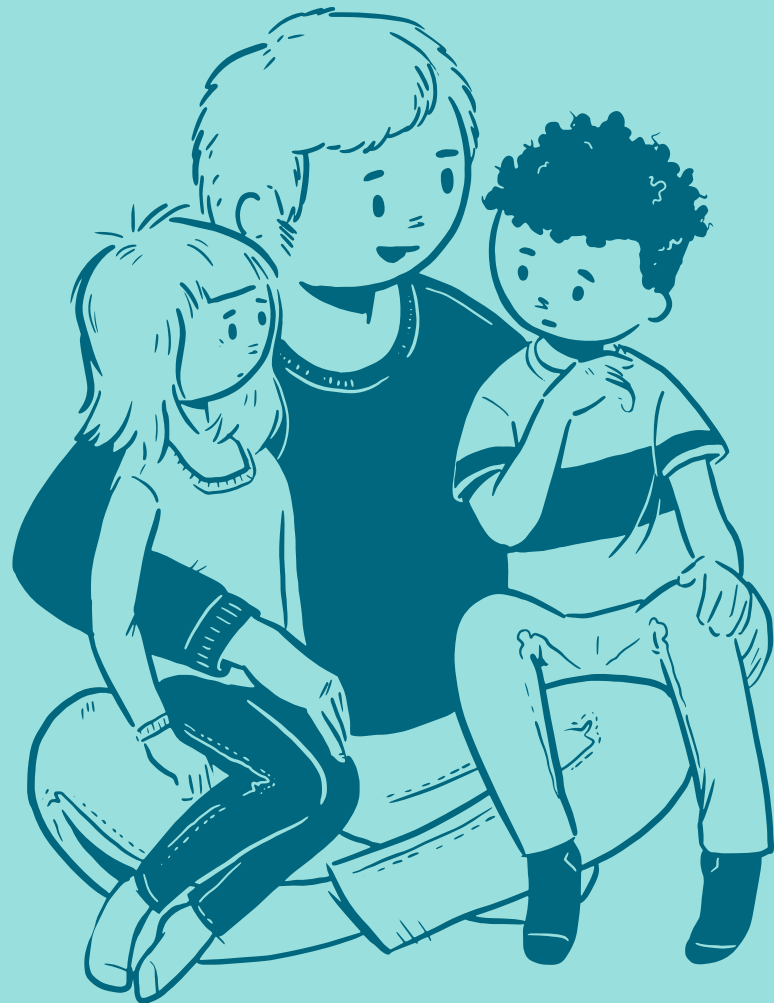
Når vi spørger børnene selv, hvordan de forstår skældud, så fortæller de, at skældud kan være flere ting, som en voksen kan gøre eller sige. I børnenes øjne er det skældud, når en voksen taler hårdt eller virker sur, vred eller skrap. Flere børn fortæller, at de også oplever det som skældud, når en voksen råber, irettesætter eller tager fat i et barn, og når en voksen giver "timeouts" og tager ét eller flere børn væk fra børnegruppen.

“Skældud virker ikke. Skældud lærer kun børn, at deres handlinger er forkerte, ikke hvordan de kan finde alternative handlemuligheder næste gang.”

/ Malene Angelo, psykolog hos Børns Vilkår

Skældud er ikke det samme som at stille krav, sætte grænser og være konsekvent. Alle børn har brug for tydelige voksne, der kan netop det. Man kan godt sætte grænser for børn uden at skælde dem ud. At sætte grænser og være konsekvent er nemlig ikke det samme som at irettesætte og bruge konsekvens.

“Hvis de voksne bliver sure på en. Så kan den, der har gjort noget ondt, den kan godt selv blive ked af det. Så bliver man selv trøstet. Der er to ben, så kan man sidde på hvert sit lår”

En presset hverdag kan give mere skældud

Hverdagens rutiner som fx garderobeskift og måltider rummer et stort potentiale for gode samspil. Men undersøgelser peger også på, at de situationer nogle gange bliver lidt forhastede, og vi voksne kan blive mere kortfattede og kontante. Det sker som regel, fordi vi kan komme til at fokusere mere på det praktiske, der skal gøres, og mindre på vores samspil med børnene.

Så kan det være en god idé at kigge lidt nærmere på, hvad det er, der sker i de situationer, og hvad I kan gøre for at undgå, at de udvikler sig til uro, støj og i sidste ende skældud.

Sådan kan I arbejde med hverdagens rutiner og overgange.

De fleste rutinesituationer kræver en høj grad af struktur og tydelighed. Hvis der mangler tydelighed, bliver børnene lettere urolige – og vi voksne kommer lettere til at irettesætte og skælde ud. Start derfor med at kigge på rammerne og strukturen for de situationer, der ofte ender med skældud. Lav fx videooptagelser af de situationer, som I synes er svære,

og snak med hinanden om, hvordan I får skabt mere ro og forudsigelighed i rutinerne, eller hvordan I kan guide børnene fra aktivitet til aktivitet. I mange tilfælde er det ikke meget, der skal til.

Skab flow og forudsigelighed med en fast arbejds- og rollefordeling.

Ved garderobeskiftet kan I fx vælge at sende børnene ud i små hold. Her er det vigtigt, at alle ved, hvilken gruppe børn der starter med at gå ud i garderoben, hvilken voksen som bliver på stuen, hvilken voksen der hjælper til i garderoben, og hvem der tager imod børnene ude på legepladsen. De børn, som har sværest ved at håndtere ventetid, kan starte med at gå ud i garderoben. Hav evt. også blik for, hvilke børn der er gode til at hjælpe med at finde tøj frem til en ven eller én af de små. For de fleste børn bliver rutinesituationer nemlig mere meningsfulde, når de får mulighed for at bidrage og deltage aktivt.

Fortæl, hvad der skal ske, så alle børn ved, hvad de skal gøre. Børn kan nemt blive usikre på, hvad de skal, eller hvad vi voksne forventer af dem. Det gælder særligt i hverdagens rutiner og overgange. Ved måltider kan det derfor være en god idé at lade børnene vide, hvem der hjælper med borddækning, hvem der sidder hvor, hvilket ritual der starter måltidet, hvordan måltidet afsluttes, og hvad børnene skal gøre bagefter. Når børn ved, hvad de skal, vil de fleste forsøge at mestre det, der forventes af dem.

Undersøg de regler og værdier, der følger med rutinerne.

Hvis der jævnligt opstår konflikter mellem børn og voksne i forbindelse med fx frokosten, kan I undersøge, hvad konflikterne handler om. Måske handler de om, at børnene skal spise op, når de selv har taget mad på tallerkenen – eller at maden i madkassen skal spises i en bestemt rækkefølge? Så kan det være en god idé at undersøge, hvad reglen bunder i. Er den fx begrundet i jeres værdier om eller erfaring med, at man skal spise op – eller at man skal spise det sunde før det usunde?

Hvad sker der, når vi skælder ud?

Et neuropsykologisk perspektiv på skældud

Hjernen reagerer, når den tror, der er fare på færde

Børn kan nemt blive bange og føle sig truet, når vi voksne virker vrede eller råber og skælder ud. Og selv om situationen ikke er rigtig farlig, kan barnet alligevel tro det. Hjernen reagerer nemlig ens, uanset om en trussel er reel eller ej.

I takt med at hjernen registrerer 'fare på færde', kan barnets arousalniveau enten stige eller falde. *Arousal* er en engelsk betegnelse for menneskets opmærksomhed eller vagtsomhed. Det ses ved, at barnet automatisk reagerer med enten *kamp*, *flugt* eller *frys*. Måske har du oplevet børn, som reagerer på skældud eller andre konfliktfyldte situationer ved at råbe, slå fra sig eller løbe væk – eller ved at trække sig ind i sig selv, blive stille eller gemme sig? Det er helt naturlige reaktioner og egentlig bare en forsvarsmekanisme.

Når vi skælder ud, gør vi det typisk, fordi vi har et ønske om at lære barnet noget. Men børn, som er i høj eller lav arousal, kan ikke tænke, som de plejer. Eller lytte til det, vi siger.

Derfor hjælper det ikke at kræve, at børn skal høre efter eller samarbejde, når de er bange og utrygge. De må først have hjælp til at falde til ro igen. Og det forudsætter, at vi voksne selv er i ro og har kontrol over vores egne følelser.

Vær derfor opmærksom på, at børn, der fx griner eller lader som ingenting, når de får skældud, også kan have brug for trøst og din hjælp til at blive beroliget. Og husk, at det særligt hos yngre børn er en automatisk reaktion at komme til at grine eller smile, når de bliver forskrækkede, bange, nervøse eller usikre. Børnene ved ikke selv, hvorfor de kommer til at grine, men de kan blive forvirrede og tro, at situationen er sjov, fordi de griner. Men selv når barnet ser ud til at have det sjovt, kan det være stresset, uroligt og bange indeni.

Alle børn ønsker at gøre det godt

Alle børn vil gerne gøre det godt. Hver dag gør de, hvad de kan, for at leve op til de voksnes krav og forventninger. Men for nogle børn er det ekstra svært, og de børn kan opleve at få mere skældud end andre.

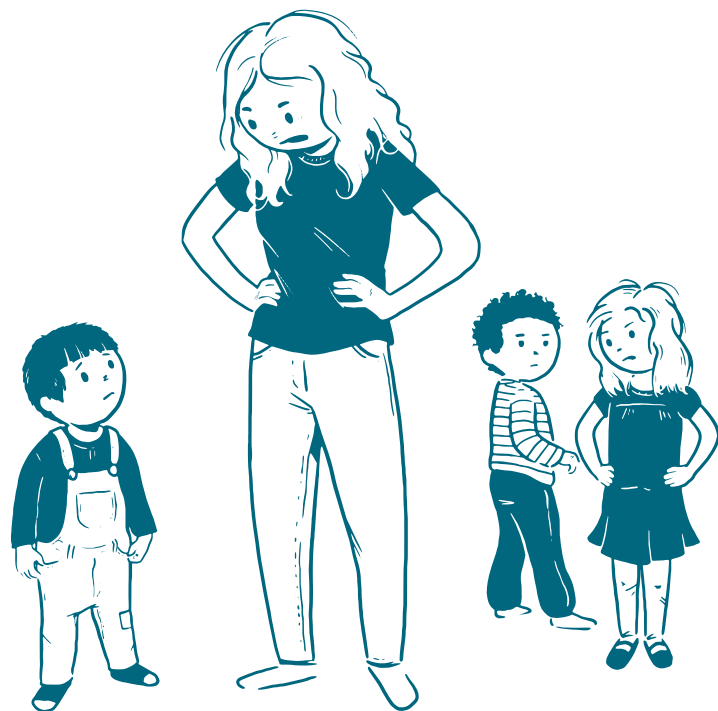
Det er især de børn, der ikke forstår reglerne for socialt samspil, og som overskrider de voksnes normer for 'hensigtsmæssig adfærd'. Det er typisk de børn, som slår, råber, spytter, driller og ødelægger andre børns leg, der vækker størst irritation hos de voksne – og som derfor får mest negativ opmærksomhed og skældud. Men det kan også være børn, som klynker og græder meget eller 'hænger på' de voksne.

Skældud kan være med til at stemple bestemte børn som "forkerte" – og dette stempel kan hænge ved, også i andre børns øjne.

Sådan kan I arbejde med at skabe positive forventninger til alle børn.

Et barn, der ofte får skældud og negativ kontakt fra de voksne, kan ende med at få et negativt syn på sig selv. Barnet kan også komme til at tro, at de voksne ikke kan lide ham eller hende. Over tid kan skældud altså blive en negativ spiral, der kan være svært at komme ud af.

Vær derfor opmærksom på, om du og dine kollegaer har en positiv kontakt til alle børn. Får I vist alle børn, at I gerne vil dem? Når du viser, at du gerne vil et barn, smitter det nemlig ikke kun af på barnet, men også på de andre børn i gruppen.

Læg mærke til, om nogle børn får mere skældud end andre. Alle børn bliver påvirkede, når de voksne er sure eller skælder ud. Men for de børn, som igen og igen mødes med negativ kontakt fra de voksne, har det særligt store konsekvenser.

Hvis vi tit irrettesætter eller afviser et barn, kan det gå ud over barnets relationer til os voksne. Tænk derfor over, om der er børn i din børnegruppe, som oftere får skældud end andre. Snak med dine kollegaer – måske har de lagt mærke til, at nogle børn oftere bliver skældt ud eller mødt med negative bemærkninger?

Sørg for, at alle børn mærker, at I kan lide dem. Hvis nogle børn er særligt udsatte, er det vigtigt, at I hjælper hinanden med at finde alternativer til skældud. Hvis der er et barn, du har svært ved at tage varmt imod, er det vigtigt, at du sikrer dig, at der er andre voksne tæt på barnet, som tager imod det med smil, varme og interesse.

Vær opmærksom på, at skældud påvirker barnets venskaber. Børn, der tit får skældud, er også i risiko for at stå udenfor fællesskabet, og de kan få sværere ved at bevare deres venskaber med andre børn.

Børn lægger nemlig mærke til, hvem der tit får skældud og hvem, der ikke gør. Og når børn ser voksne skælde et barn ud igen og igen, kan det føles mere okay for børnene at kopiere de voksnes adfærd og syn på det barn, der tit får skældud. At se et andet barn blive skældt ud kan også virke skræmmende – og det kan ende med, at børn tager afstand til det udskældte barn for at beskytte sig selv.

Når børn ser et andet barn blive skældt ud flere gange, kan de komme til at tro, at barnet er "forkert". Børn vil ofte tale negativt om de børn, der får mest skældud, og det kan gå ud over lysten til at lege og være venner.

Vær derfor opmærksom på, om nogle børn er kommet til at stå udenfor legefællesskaberne, og hjælp dem tilbage. Tag afsæt i det, der interesserer det enkelte barn, og byg videre på det i samvær med barnet og andre børn. Del evt. børnene op i mindre grupper, så det bliver lettere for dem at få øje på hinanden, udvikle nye venskaber og bevare gode relationer. Det kan også forebygge skældud, når mindre børnegrupper har en voksen tæt på.

Anerkend barnets styrker og potentialer. Giv opmærksomhed til det, barnet lykkes med – frem for det, du synes, barnet 'gør forkert'. Sæt ord på alt det gode, barnet gør, og ros barnet – også for de små ting, du ikke tidligere har haft blik for. Øv dig også i at tale om barnet som én, der kan og vil gøre det godt. Måden, du og dine kolleger taler om barnet på, påvirker nemlig ikke kun jeres eget syn på og forventninger til barnet, men også barnets selvopfattelse og muligheder for at bidrage og deltage i fællesskabet.

Snak om jeres børnesyn

Undersøgelser peger på, at voksne i dagtilbud kan komme til at se nogle børn som "problematisk". Det kan være børn, som opfører sig på en anden måde, end det forventes – eller børn, som har svært ved at indgå i sociale relationer med andre børn, og som ofte løber ind i konflikter. Det er også de børn, der tit ender med at få skældud.

Når bestemte børn bliver set som 'problembørn', kan det have rod i et individorienteret børnesyn. Så kan vi fx tænke, at et barn opfører sig på en bestemt måde, fordi det har adfærdsproblemer eller mangler opdragelse hjemmefra.

Men fastlåses vi i en forestilling om, at barnets udfordringer har rød-

der i barnet selv eller forældrenes manglende forældreevne, risikerer vi at overse, hvordan fx dynamikken i børnegruppen eller relationen til os voksne også kan være med til at skabe en udsat position for barnet. Overser vi det, kan vi ende med at låse barnet fast i bestemte forventninger til sig selv. Barnet ser nemlig sig selv via det, vi voksne ser i barnet.

Snak derfor om jeres børnesyn – og hvordan I praktiserer det. For det er ikke nok at blive enige 'på papiret'. Det sværeste arbejde ligger i at omsætte jeres børnesyn i praksis. Husk på, at det tager tid at vende sit mindset – ligesom det kræver vilje at sætte sine forforståelser på pause og i stedet kigge systematisk på sine egne handlinger.

Skældud kan forebygges med mentalisering

For at forebygge skældud kan man arbejde med det, man kalder mentalisering. Det handler om at være nysgerrig på, hvad der sker i børnene, når de opfører sig på en bestemt måde og samtidig overveje, hvordan du selv har det, og hvordan dine egne handlinger påvirker børnenes adfærd. Mentalisering betyder altså, at man reflekterer over alt det, der kan være på spil både hos sig selv og et eller flere børn i de situationer, hvor man typisk ville komme til at skælde ud.

Sådan kan I arbejde med mentalisering.

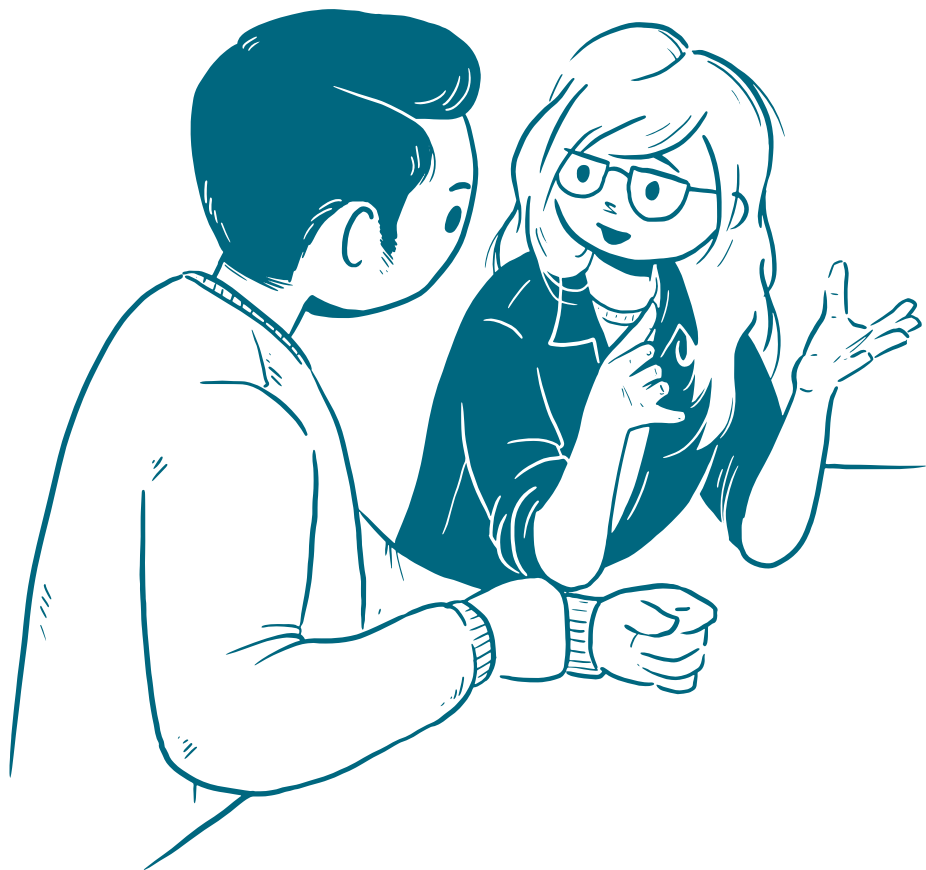
Det er ikke altid nemt at mentalisere andre og sig selv. Derfor oplever alle indimellem, at deres evne til at mentalisere svigter. Det sker typisk, når man bliver fanget i sine egne følelser. Så glemmer man at sætte sig i barnets sted og undersøge, hvilke følelser, tanker og behov, der ligger bag barnets handlinger. Og man mister evnen til at kunne reagere ud fra barnets behov. Man handler i stedet automatisk og typisk lidt primitivt ved fx at skælde ud.

Se bagom børnenes adfærd. Det, børn gør, hænger altid sammen med det, de samtidig føler, tænker, ønsker sig og har behov for. Derfor er det vigtigt, at vi voksne er nysgerrige på, hvad der sker indeni børnene, når de opfører sig på en bestemt måde.

Spørg jer selv og hinanden, hvad et barns adfærd mon handler om. Fx: "Hvad tror vi, at barnet prøver at fortælle, når det råber?" eller "Hvorfor ødelægger barnet mon de andres leg?" Når det lykkes jer at se bagom barnets adfærd, bliver det også nemmere at undgå at skælde ud – og det bliver lettere at forstå, hvad det er, barnet har brug for hjælp til.

Hav blik for din egen adfærd. Når du mentaliserer, reflekterer du ikke kun over alt det, der ligger bag børnenes handlinger. Du må også overveje, hvordan dine egne følelser og handlinger påvirker børnenes adfærd. Mentalisering kræver altså, at vi voksne kan se os selv udefra og barnet indefra. På samme tid. Og uden at blande vores egne følelser sammen med, hvad vi tror, barnet tænker og føler.

Forestil dig, at du står uden for dig selv og kigger på dine tanker og følelser. Spørg dig selv, hvorfor du føler, som du gør, og hvad der mon ligger bag din handling. På den måde får du også taget ansvar for, at dine egne tanker og følelser kan fylde på en negativ måde, og du kan blive mere bevidst om, hvordan du selv påvirker samspillet mellem dig og barnet.

Vær opmærksom på pseudo-mentalisering. Når vi voksne bliver følelsesmæssigt pressede, kan vi nemt blive fastlåste og skråsikre i vores forestilling om, hvad der sker inden i et barn. Så kan vi fx tænke: "Hun vil bare have opmærksomhed" eller "han prøver helt sikkert at styre os" eller "det er bare fordi, han ikke gider". Det kalder man for pseudo-mentalisering.

Når vi pseudo-mentaliserer, kan vi godt have en oplevelse af, at vi mentaliserer. Men egentlig er vi holdt op med at være interesserede i, hvorfor barnet gør eller siger, som det gør. Vi kommer i stedet til at pådutte barnet nogle tanker, følelser og intentioner, som vi ikke med sikkerhed kan vide er rigtige. Og vi stopper med at være oprigtigt nysgerrige på barnets adfærd.

Det kan være en hjælp at spørge sig selv eller hinanden: "Er vi helt sikre på, at det hænger sådan sammen, eller kunne der være andre grunde til barnets adfærd? Hvad kunne barnets handlinger ellers være et udtryk for?"

Støt hinanden, når det er svært. Indimellem kommer vi voksne til at skælde ud, fordi der vækkes svære følelser indeni os. Følelser som irritation, vrede og magtesløshed. Det kan fx ske, når vi er under tidspres, eller når et barns adfærd trigger os. Og når det sker, er det særligt svært at se verden med barnets øjne.

Aftal derfor, at I spørger ind til hinanden og tilbyder at tage over, hvis I fornemmer, at en kollega er presset. Hvis du selv mærker, at du bliver irriteret på et barn og har svært ved at bevare roen eller tage barnets perspektiv, så bed en kollega om at tage over.

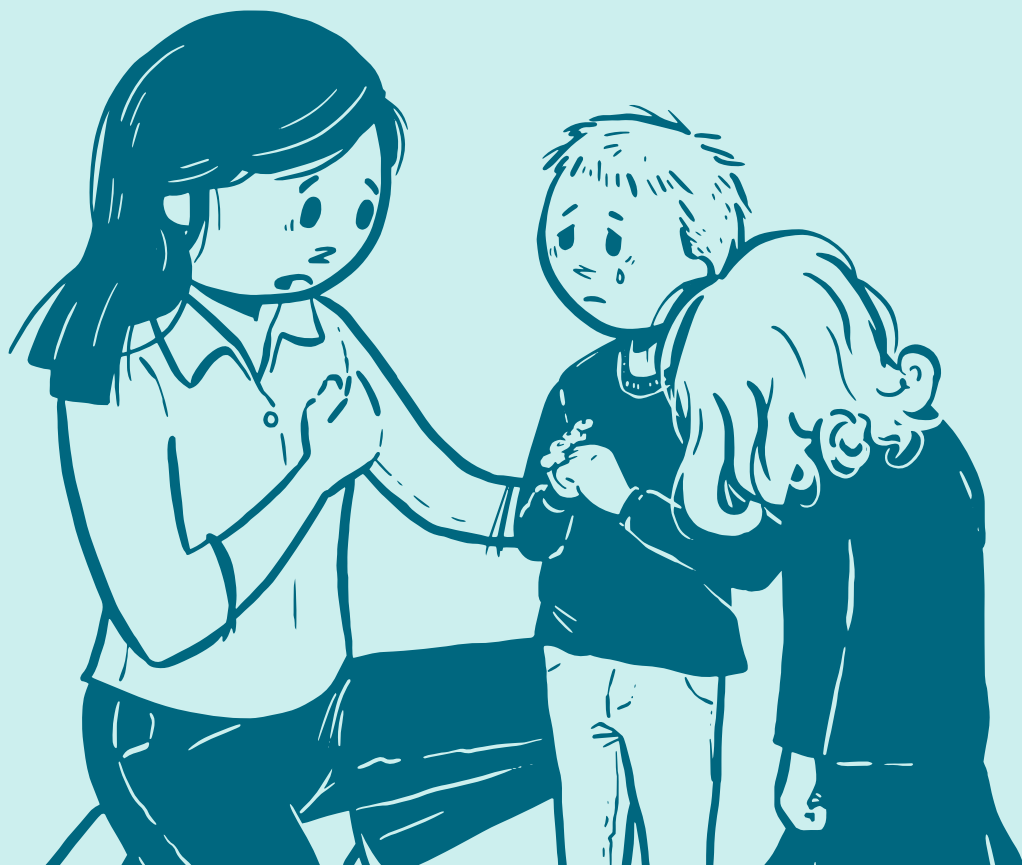
I kan også hjælpe hinanden ved at gøre det tilladt at tale om situationer, hvor det fx var svært at rumme et barns følelser – og hvor du eller en anden voksen reagerede med skældud. Det kræver mod at tale højt om det, der er svært – og det kræver mod at kigge på sine egne reaktioner, når noget trigger én. For mange kan det også føles som et professionelt nederlag, at man indimellem bliver fanget i sine egne følelser og derfor kommer til at handle anderledes, end man gerne ville.

Lige så følsomt det kan være at sætte ord på egne og andres uheldige reaktioner, lige så vigtigt er det. Sådan kan I sammen tage ansvar for at stoppe og forebygge skældud.

Du kan læse mere om arbejdet med mentalisering og kollegial sparring i hæftet "Gode relationer", som du finder på Børns Vilkår's hjemmeside.

Sådan kan du reparere relationen, når du er kommet til at skælde ud

Tag hånd om dine egne følelser

Start med at håndtere dine egne følelser, og vær rolig, når du trøster. Få en kollega til at tage over og tag en kort pause, hvis det er nødvendigt.

Vis barnet, at du forstår

Vis barnet, at du godt kan forstå, at han eller hun blev bange eller utryg. Fortæl gerne barnet, at du er ked af, at du kom til at skælde ud.

Se situationen fra barnets perspektiv

Forsøg at sætte ord på, hvad du forestiller dig, at barnet har oplevet i situationen. Sig fx: "Ej, jeg gætter på, at du blev forskrækket eller bange, da jeg blev sur? Det kan jeg faktisk godt forstå...".

Vær nysgerrig på, om du har forstået barnets oplevelse

Se på barnets kropssprog, om han eller hun føler sig forstået rigtigt og er blevet trøstet tilstrækkeligt. Hvis barnet vender blikket eller kroppen væk fra dig, kan det være et tegn på, at han eller hun ikke føler sig rigtig forstået og mødt.

Vær sikker på, at den gode relation er genoprettet

Det er vigtigt, at barnet går hjem med en oplevelse af, at du ikke længere er sur, og at han eller hun vil blive taget imod med smil og varme, næste gang I ses.

Litteratur

Bengtsson, T. T. (2007). Pædagogers identifikation af socialt udsatte børn. Arbejdsrapport 12:2007. Socialforskningsinstituttet.

Bundgaard, H. & Gulløv, E. (2008). Forskel og fællesskab - Minoritetsbørn i daginstitution. Hans Reitzels Forlag.

Børns Vilkår (2020). Børns oplevelser af skældud i børnehaven. Et indblik i voksnes brug af skældud og sammenhængen med børns trivsel og fællesskaber.

Danmarks Evalueringsinstitut (2020). Lige deltagelsesmuligheder for alle børn i børnefællesskaber.

Danmarks Evalueringsinstitut (2018). Kort om samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø.

Drugli, M. B. (2017). Det ved vi om: Gode rutinesituationer i dagtilbud. Dafolo.

Elvén, B. H. & Edfelt, D. (2017). Adfærdsproblemer i vuggestuen og børnehaven. Dansk Psykologisk Forlag.

From, K. (2018). Den sårbare hjerne. Omsorgssvigt i et neuropsykologisk og neuropædagogisk perspektiv. Dansk Psykologisk Forlag.

Hart, S. (2020). De følsomme relationer. Neuroaffektiv udviklingspsykologi for pædagoger. Hans Reitzels Forlag.

Jensen, B. (2008). Kan daginstitutioner gøre en forskel? - Fra forskning om daginstitutioner set i lyset af et kompetence- og eksklusionsperspektiv. Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag.

Jacobsen, M. N. (2015). Mentalisering i dagtilbud og skole. Dafolo.

Klinge, L., Sigsgaard, E. & Jørgensen, M. T. (2020). Skole uden skældud: Hvorfor og hvordan. Dafolo.

Ogden, P., Minton, K., & Pain, C. (2006). Trauma and the body: A sensorimotor approach to psychotherapy. WW Norton & Company.

Olsen, A. K. H., Henriksen, G. & Lentz, J. K. (2021). En ny vej til konflikthåndtering i dagtilbud. Med Marte Meo og Low Arousal. Hans Reitzels Forlag.

Palludan, C. (2005). Børnehaven gør en forskel. Danmarks Pædagogiske Universitet.

Prins, K. M. (2019). På jagt efter det demokratiske: En pragmatisk kulturanalyse af muligheder og begrænsninger for børns demokratiske erfaringer i daginstitutionen. Ph.d. afhandling. Roskilde Universitet.

Sigsgaard, E., Abildgaard, C. & Top-Nørgaard, J. (2019). I stedet for skældud. Veje til at forebygge og mindske skældud i dagtilbud. Akademisk Forlag.

Kolofon

Tekst og redigering: Stinna Vestergaard,
Julie Ellesøe Jespersen, Pernille Robrahn
og Nanna Brixtofte Petersen

Layout: Lisa Torris

Illustrationer: Mads Ortmann

Billeder: Jeppe Carlsen

Udgivelsesår: 2024

Find mere viden, inspiration og gratis materialer på
bornsvilkar.dk/dagtilbud

Her finder du bl.a. tre artikler om skældud:

- Sådan oplever børn skældud
- Skældud kan udfordre børns leg og venskaber
- Børn, der oplever skældud, søger ikke hjælp i konflikter